

SVENLJUNGA
KOMMUN

rapport

Årsbokslut 2023

Barn- & Utbildningsnämnd

Förvaltning/enhet Barn- & Utbildningsnämnd

Datum 2024-02-27 § 26

Innehåll

Barn- och utbildningsnämnden.....	2
Sammanfattning.....	2
Verksamhet - rapport på verksamhetsmål	2
Ekonomi	5
Personal	9
Frånvaro	9
Antal timmar utförda av timavlönade visstidsanställda	9
Anställda per anställnings- och löneform	9

Barn- och utbildningsnämnden

Sammanfattning

Under året har den förvaltningsövergripande enheten BUS, barn och unga i Svenljunga haft en positiv utveckling med många olika inriktningar och aktiviteter för barn och ungdom. Familjecentralen är äntligen i gång. Besöken av vårdnadshavare och barn har varit över förväntan och trycket är stort på att utöka verksamheten. Det finns en god samverkan mellan barnhälsovård, mödrahälsovård, förebyggande socialtjänst, och öppna förskolan men också av andra interna och externa parter exempelvis folktandvården. Förskolan i Överlida var renoverad och tillbyggd inför terminsstart i augusti. Skolorganisation söder fortskrider enligt plan med nybyggnation av skolan i Överlida samt av rivning och renovering av skolan och idrottshallen i Östra Frölunda.

Verksamhet - rapport på verksamhetsmål

Fullmäktigemål 1:1 Barn och ungdomar ska ha förutsättningar för fortsatta studier och god sysselsättning/arbete

Nämndmål	Bedömning	Trend
Nämndmål: En verksamhet med hög måluppfyllelse och ökad likvärdighet för alla barn, elever och studerande		→

Kommentar:

Delmål: I våra verksamheter möts alla barn, elever och personal av ett gott förhållningssätt med goda relationer och höga förväntningar. Där sätts barnet/eleven i centrum och individens unika behov styr planeringen av undervisningen. Detta skapar en trygg och tillgänglig inlärningsmiljö med god studiero som gynnar alla barn/elever. Vi verkar för en positiv pluggkultur.

Barn- och utbildningsförvaltningen har arbetat fram en verksamhetsidé som grundar sig i att våra förskolor, fritidshem och skolor bidrar till att våra barn och unga får framtidstro som byggs på tillit och kunskaper. Kommunens förskolor och skolor arbetar löpande och systematiskt med att förstärka och utveckla relationer och förhållningssätt. Varje enhet tar inför läsåret fram en likabehandlingsplan och elevhälsoplan. Skolorna har olika former av trygghetsteam som arbetar för att skapa en trygg inlärningsmiljö med god studiero. För de enheter som under läsåret

haft ett elevhälsoteam med alla professioner på plats, syns positiva resultat i förutsättningar att möta elevers unika behov. Den elevenkät som genomfördes under våren 2023 visar att 8 av 10 elever i årskurs 3-6 samt 7 av 10 elever i årskurs 7-9, trivs och känner sig trygga i skolan. Tyvärr anser bara 5 av 10 elever att eleverna bemöter varandra bra vilket har inneburit att fler insatser genomförts för att skapa en god skolkultur.

Delmål: Alla verksamheter har behörig och kompetent personal för att säkerställa en rättssäker och likvärdig undervisning.

Det råder nationell brist på behöriga förskollärare, fritidshemspedagoger och lärare, vilket under de senaste åren inneburit utmaningar i att rekrytera behöriga pedagoger till våra verksamheter. Brist på behöriga pedagoger innebär en tyngre arbetsbelastning på den behöriga personal som finns i verksamheten, då det är de som utifrån sin profession ska planera undervisningen och vara en drivande kraft i utvecklingsarbetet. Analys av behörighetsläget har visat att ett systematiskt arbete med att utveckla verksamheten, en god arbetsmiljö, en stabil organisation med ett gott ledarskap innebär att attraktiviteten för att arbeta som förskollärare, fritidspedagog och lärare ökar.

Förskola

Kommunens 11 förskolor har de senaste åren lyckats vända en negativ trend och i våra förskolor syns en ökad andel behöriga förskollärare (50 %, kommunens egen statistik). Alla kommunens förskolor har minst en behörig förskollärare. Förskoleavdelningarna har också i högre utsträckning fler än en behörig förskollärare än tidigare läsår.

Fritidshem

Behörigheten på kommunens fritidshem är fortsatt låg (20 %, kommunens egen statistik, rikssnittet är cirka 40 %). Som tidigare analys visat så är det fritidshem där det redan arbetar behörig personal som har kunnat rekrytera fler behöriga pedagoger. Våra analyser visar att vikten av att det finns kollegor att samverka med i arbetslag, som dessutom är erfarna och har en god kompetens i uppdraget, är viktiga faktorer för att söka utannonserade tjänster på våra fritidshem. En gemensam uppdragsutbildning är planerad tillsammans med två andra kommuner för att utbilda obehöriga men erfarna medarbetare inom fritidshemmen till grundlärare/fritidspedagoger.

Grundskola

I grundskolan hade 80,6 % (82,7 % i Sverige) av lärarna som undervisade i årskurs 1-9 pedagogisk högskoleexamen läsåret 2022/2023, vilket vilket är en klar förbättring jämfört med tidigare år. Av de obehöriga lärare som är anställda, finns det ett antal verksamma pedagoger med akademisk bakgrund som läser ett pedagogiskt snabbspår. Även om dessa pedagoger inte har en formell kompetens, har de en god kunskap i de ämnen de undervisar. På sikt kommer valideringsutbildningen av akademiker innebära en högre behörighet. Vid anställning av nya pedagoger arbetar rektor för att personalen ska ha en så god behörighet som möjligt i undervisande ämne.

Anpassad grundskola

Anpassad grundskolan som tidigare haft bekymmer med att rekrytera behörig personal har det senaste läsåret ökat andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning till 66,6%.

Vuxenutbildning

I den kommunala vuxenutbildningen hade 83,3 % pedagogisk högskoleutbildning under läsåret 2022/2023, vilket är högre än rikets 69,9 %. Andelen behöriga lärare med legitimation inom svenska för invandrare har ökat till 71,4 % och har ökat ytterligare hösten 2023 till 85 %.

Delmål: En hög måluppfyllelse innebär att våra barn/elever ska kunna nå sin fulla potential. För Svenljunga kommun innebär det att uppnå ett resultat som minst är högre än jämförbara kommuner.

- **Språkutvecklande arbetssätt genomsyrar verksamheten för att gynna alla barns och elevers progression mot målen.**
- **Matematik används i alla verksamheter och är en naturlig del av arbetet för att gynna alla barns och elevers matematiska förmåga.**

Lsåret 2022/2023 visar att 61 % av eleverna i årskurs sex når målen i alla ämnen. Få elever når de högsta betygen och i svenska/svenska som andraspråk hade ingen elev betyget A. Det genomsnittliga meritvärdet för årskurs sex blev 203 poäng. Den främsta förklaringen till att måluppfyllelsen är låg ligger i att andelen underkända i Svenska/Svenska som andra språk motsvarar drygt 20 % av eleverna.

Särskilda insatser har påbörjats för att förbättra resultaten i att läsning, skriva och läsförståelse för de yngsta eleverna. Förskolan arbetar kontinuerligt med att stärka

barnens läsförmåga och under läsåret ytterligare fokuserat på att utveckla den förmågan.

Årets årskurs nio visar ett något lägre resultat än föregående år där cirka 80 % av eleverna är behöriga till ett nationellt yrkesprogram på gymnasiet. Motsvarande siffra i riket är cirka 85 %. Det genomsnittliga meritvärdet för årskursen har också sjunkit något till 203 poäng vilket främst beror på att pojkarnas meritvärde minskat med 17 poäng till 182,5 poäng samtidigt som flickorna ökat med 9 poäng till 227,5 poäng.

Under läsåret genomfördes en kompetensutvecklingsinsats för hela grundskolan och anpassad grundskolan på temat "Tillgängliga lärmiljöer" med syftet att skapa en mer inkluderande undervisning som kan möta alla elevers olika behov.

Resultatet inom vuxenutbildningen visar att 92 % har godkända betyg av de genomförda kurserna inom vård- och omsorgsprogrammet. Inom SFI är den godkända andelen 32 %. För övriga vuxenutbildningen fick 73 % av eleverna som fullföljde sina kurser godkänt betyg.

Ekonomi

Nettokostnad	Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Avvikelse
Miljoner kronor	2021	2022	2023	2023	
Politisk verksamhet	-0,6	-0,5	-0,6	-0,6	0,0
Ledning och administration	-21,7	-23,5	-24,6	-24,5	-0,2
Förskola	-69,1	-71,9	-65,6	-64,8	-0,8
Grundskola	-118,3	-125,7	-145,0	-143,8	-1,2
Anpassad skola	-8,2	-8,5	-10,2	-9,8	-0,4
Gymnasieskola	-40,8	-41,3	-44,4	-42,9	-1,6
Vuxenutbildning	-7,8	-9,2	-9,7	-11,2	1,4
Kulturskolan	-3,0	-3,7	-3,8	-3,9	0,1
Skolskjutsar	-10,5	-12,2	-12,9	-12,8	-0,1
Nettokostnad	-280,0	-296,6	-316,9	-314,2	-2,7

	Intäkter 2023	Intäkter 2023	Intäkter 2023	Kostnad er 2023	Kostnader 2023	Kostnader 2023
miljoner kronor	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Politisk verksamhet	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,6	0,0
Ledning och administration	0,4	0,4	0,0	-25,0	-24,9	-0,2
Förskola	14,9	13,4	1,5	-80,5	-78,2	-2,3
Grundskola	21,5	14,0	7,4	-166,5	-157,9	-8,6
Anpassad skola	0,1	0,1	0,0	-10,3	-9,9	-0,4
Gymnasieskola	1,1	1,2	-0,2	-45,5	-44,1	-1,4
Vuxenutbildning	1,1	0,9	0,3	-10,9	-12,1	1,2
Kulturskolan	0,4	0,2	0,2	-4,2	-4,1	-0,1
Skolskjutsar	0,0	0,0	0,0	-12,9	-12,8	-0,1
Summa	39,5	30,3	9,2	-356,4	-344,4	-12,0

Förvaltningen visar ett underskott som uppgår till 2,7 miljoner kronor för hela året.

Nedan följer de avvikelser som har varit mest betydelsefulla under året:

- Det totala underskottet för lönekostnaderna uppgår till 4,6 miljoner kronor. Underskottet finns både inom förskola och på skola. Detta beror främst på att verksamheterna har ett högt antal barn eller elever som kräver särskilt stöd.
- Kostnader för interkommunala ersättningar inom förskola, skola, och gymnasiet spräcker budgeten med sammanlagt 2,1 miljoner kronor.
- Förvaltningen har erhållit mer intäkter än vad som var budgeterat. Överskottet består av 1,4 miljoner kronor från Migrationsverket för asylsökande och cirka fyra miljoner i andra bidrag. Även intäkter för föräldraavgifter inom förskola och fritidshem har blivit en miljon kronor högre än budget. Under året har förvaltningen genomfört inkomstjämförelse mot Skatteverket. Förvaltningen har jämfört de inkomstuppgifter som vårdnadshavare lämnat in till kommunen mot de uppgifter som de har deklarerat för inkomståret 2021. Om kontrollen visade att de betalt fel avgift har vårdnadshavare antingen fått en tilläggsfaktura eller en återbetalning. Detta har resulterat i högre intäkter.
- I budgeten har förvaltningen fått två miljoner kronor för att bekosta projektet för en ny skolorganisation i söder. Det har under året enbart

förbrukats tre miljoner kronor, vilket gör att förvaltningen lämnar ett underskott på en miljon kronor. Samtidigt lämnar förvaltningen ett överskott på en miljon kronor eftersom pengarna för satsningen för att korta skolskjutstiderna inte har blivit använda.

Lönekostnaderna på verksamheten **Ledning och administration** överstiger budgeten med cirka 0,5 miljoner kronor och balanseras av medel från riktade statsbidrag. Även kostnaderna för licenser har överskridit budgeten, vilket resulterade i ett totalt underskott på 0,2 miljoner kronor på verksamheten.

Verksamheten **Förskola och fritidshem** visar ett underskott på 0,8 miljoner kronor. Föräldraavgiften har genererat cirka en miljon kronor mer än budgeterat vilket delvis beror på avstämningen av inkomstuppgifterna från vårdnadshavare. Förvaltningen har även fått in intäkter från Migrationsverket avseende asylsökande barn (0,3 miljoner kronor). Det har även kommit in bidrag från gällande arbetsmarknadsåtgärder (0,1 miljoner kronor).

Lönekostnaderna inom förskola visar ett underskott på två miljoner kronor. Den främsta anledningen är att andelen inskrivna yngre barn i verksamheten under hösten ökat i förhållande till budget.

Kostnader för köpta platser inom förskola och fritidshem visar på ett överskott på drygt en miljon kronor. Antalet barn som går på förskola eller fritidshem hos annan utförare har minskat jämfört med vad som var budgeterat (1,1 miljoner kronor).

Andra kostnader som har överskridit budgeten är kostnaden för kost (-0,7 miljoner kronor) samt kostnader för Skolprojekt söder (-0,5 miljoner kronor).

Verksamheten **Grundskola** visar ett underskott på 1,2 miljoner kronor.

Grundskoleverksamheten har erhållit bidrag från Migrationsverket motsvarande 1,1 miljon kronor. Det har även kommit in bidrag från Skolverket samt Västra Götalands Regionen som förvaltningen inte hade räknat med. Dessa medel har blivit utfördelade till berörda verksamheter och stärker likvärdighet och undervisningsarbete på kommunens verksamheter. Bidragsbeloppet motsvarar 3,7 miljoner kronor.

Lönekostnader för undervisning visar underskott på 3,3 miljoner kronor. Detta beror främst på att verksamheterna har haft ett högt antal barn eller elever som kräver särskilt stöd. Förskoleklassverksamheten har överstigit budgeten mest i relation till sin storlek. Kommunens förskoleklasser har tagit emot fler barn som kräver särskilt stöd. För att möta upp barnens behov har rektorer anställt mer personal än vad de haft budget för. De ekonomiska svårigheterna syns även i

lönekostnaderna på våra fritidshem. Fritidshemsverksamheterna har behövt förstärka sina personalstyrkor för att kunna ge barnen en trygg miljö.

Kostnaderna för *kost- och städverksamheter* har överstigit budgeten på totalt 1 miljon kronor.

Kostnader på verksamheten *inventarier och drift* överskrider budgeten med 0,7 miljoner kronor. Kostnaderna beror på att trasiga eller behövande inventarier åtgärdas skyndsamt av rektor för att det inte ska påverka verksamheten negativt.

Verksamheten annan *utförare grundskola* visar underskott på en miljon kronor.

I verksamhetsplanen för 2023-2025 har förvaltningen erhållit två miljoner kronor för att bekosta driftkostnaderna under byggprojektet i kommunens södra del. Tyvärr har pengarna inte räckt till. Det har behövts ytterligare 0,7 miljon kronor för att betala hyreskostnaderna för paviljonger i Mjöbäck och Mårdaklev.

Barn- och utbildningsnämnden har för år 2023 fått ett uppdrag att vidta åtgärder för att korta tiden från skolans start till slut och erhöll ett budgetanslag om 1,0 miljoner kronor 2023 och ytterligare 1,0 miljoner 2024. Under tiden för omorganisationen av skolstrukturen i söder är det svårt att vidta hållbara åtgärder över tid. När omorganisationen är klar finns det bättre förutsättningar att få en långsiktig lösning. Den tilldelade budgeten för 2023 kommer därmed inte förbrukas och genererar ett överskott.

Verksamheten **Anpassad skola** visar ett underskott på cirka 0,4 miljoner kronor. Största delen av underskottet beror på högre kostnader för köpta platser. Prisökningen för köpta platser för anpassad gymnasieskola mellan år 2022 till 2023 motsvarar cirka 21 procent. Prisökningen har drivit upp förvaltningens kostnader.

Verksamheten **Gymnasieskolan** visar ett underskott på 1,6 miljoner kronor. Kostnader för interkommunala ersättningar har överskridit budgeten med närmare två miljoner kronor. Detta beror på prishöjningar under året samt ökat antal elever jämfört med budgeterat. Till viss del vägs detta upp av minskade kostnader för inackorderingar och skolresekostnader motsvarande 0,4 miljoner kronor.

Verksamheten **Vuxenutbildning** redovisar ett överskott på 1,4 miljoner kronor. Detta beror främst på en återhållsamhet gällande personalkostnader. Verksamheten har dessutom inte behövt bidra till finansiering av yrkesvuxenutbildning inom Boråsregionen samt fått extra bidrag för stimulans SFI i slutet på året.

Personal

Den totala sjukfrånvaron 2023 ökade något och det är långtidssjukskrivningen som ökar. Antalet tillsvidare anställda har minskat med 14 personer samtidigt som visstid har ökat något. Antalet årsarbetare har minskat med 9,8. Sammantaget är detta en anpassning till budget.

Frånvaro

	230101-	231231		220101-	221231	
	Sjukfrån v. total	Sjukfrånv. korttids	Sjukfrånv. långtids	Sjukfrånv. total	Sjukfrånv. korttids	Sjukfrånv. långtids
BUF	7,4%	5,1%	2,3%	7,0%	5,0%	2,0%

Antal timmar utförda av timavlönade visstidsanställda

	231231		221231	
	Antal timmar	Motsv. antal årsarb	Antal timmar	Motsv. antal årsarb
BUF	37 936	19,2	36 852	18,6

Anställda per anställnings- och löneform

	231231				221231			
	Antal personer	Månads- avl Tills- vidare	Månads- avl. Viss- tid	Motsv. antal årsarb	Antal personer	Månads- avl. Tills- vidare	Månads- avl. Visstid	Motsv. antal årsarb
BUF	355	291	64	341,7	367	305	62	351,5